

27.07.2013 г. / 23:35:09

Вяра

10.08 по еретическия, †28 юли по църковния календар - Свв. апостоли от 70-те и дякони Прохор, Никанор, Тимон, Пармен. Св. мъченик Евстатий. Св. мъченик Юлиан. Св. мъченик Акакий. Икона на Пресвета Богородица: "Одигитрия"

В памет на светите апостоли Прохор, Никанор, Тимон и Пармен

(I в.)

*Свети апостол от 70-те
Никанор. Фрагмент от стара
стенорис. Света Гора-Атон*

След Възнесението Господне и след слизането на Светия

Дух над апостолите броят на вярващите в Иерусалим значително се увеличил. Затова, по съвета на апостолите, които пребивавали в това време в Иерусалим, били избрани седем мъже, изпълнени с Дух Светий и премъдрост, за дяконско служение. Имената на тези мъже били следните: Стефан, Филип, Прохор, Никанор, Тимон, Пармен и Николай - антиохиец. За самото им избиране книгата "Деяния на светите апостоли" разказва така:

"В тия дни, когато учениците се умножаваха, произлезе между елинистите (евреи из езическите страни) ропот против евреите, задето вдовиците им не били пригледвани при разпределяне всекидневните дажби. Тогава дванайсетте апостоли, като свикаха цялото множество ученици, казаха: не е добре ние да оставим словото Божие и да се грижим за трапезите. Затова, братя, погрижете се да изберете измежду вас седем души с добро име, изпълнени с Дух Светий и с мъдрост, които ще поставим на тая служба; а ние постоянно ще пребъдваме в молитва и в служба на словото.

Това предложение се понрави на цялото множество; и избраха Стефана, мъж изпълнен с вяра и Дух Светий, Филипа и Прохора, Никанора и Тимона, Пармена и Николай, прозелит от Антиохия, които поставиха пред апостолите, а те, като се помолиха, възложиха ръце на тях. И тъй, словото Божие растеше, и броят на учениците се уголемяваше твърде много в Иерусалим; и голямо множество свещеници се покоряваха на вярата". От числото на всички тези избраници паметта на свети първомъченик Стефан се почита в двадесет и седмия ден на месец декември (*по православния календар - б.р.*), паметта на свети Филип - в единадесетия ден на месец октомври (*по православния календар - б.р.*), а паметта на останалите дякони, с изключение на Николай, непричислен към лика на светиите, светата Църква почита едновременно на днешния ден, независимо че те починали в различни времена и на

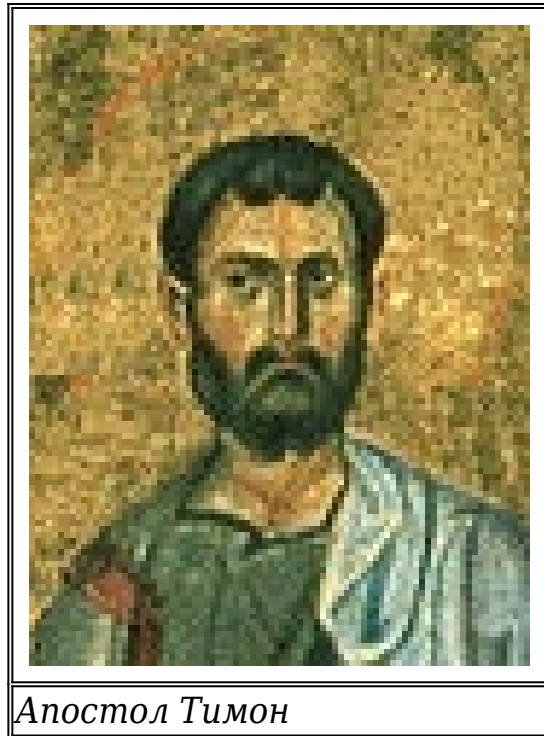
различни места, като проповядвали името Христово и запечатали проповедта си с мъченическа смърт.

Първоначално свети Прохор съпътствал светия върховен апостол Петър (още преди Успението на Божията Майка) заедно с останалите ученици. От апостол Петър свети Прохор бил поставен за епископ на Витинския град Никомидия, както повествува за това блаженият Симеон Метафраст в сказанието за житието и подвизите на свети апостол Петър. След Успението на Божията Майка свети Прохор бил спътник и сътрудник на свети апостол Йоан Богослов.

Заедно с него той преминал през много страни, като навсякъде приемал страдания от езичниците заради благовестието на името Христово. Заедно с Йоан Богослов свети Прохор бил заточен на остров Патмос. Тук той записвал всичко, което чул от свети Йоан Богослов, казано по откровение Божие. След това свети Прохор отново се потрудил в Никомидия, където бил пръв епископ. Тук той обръщал към Христа езичниците, като умножавал новосъбраната църква. Свети Прохор загинал мъченически, убит от езичниците заради благовестието на името Христово в град Антиохия. Не можем да твърдим с достоверност, че трябва да различаваме две лица с името Прохор.

Може би Прохор - дяконът, и Прохор - спътникът на свети апостол и евангелист Йоан Богослов, са едно лице.

Свети Никанор пострадал в същия ден, когато бил убит с камъни свети първомъченик Стефан. През това време било повдигнато жестоко гонение срещу Йерусалимската църква. Както първомъченик Стефан, така и свети Никанор бил умъртвен заедно с две хиляди души, повярвали в Христа. За начина на убиването му се споменава в канона, че той е бил като агне, принесено в жертва на Бога.

Свети Тимон бил поставен от светите апостоли за епископ на град Бостория, намиращ се в Арабия. Заради проповедта на Христовото име той пострадал много както от иудеите, така и от езичниците. Накрая бил хвърлен в силно нагорещена пещ, но не пострадал никак от огъня, а излязъл от пещта невредим. Преданието на Римската църква добавя, че като излязъл от пещта, свети Тимон бил предаден на кръстна смърт.

Свети Пармен с усърдие извършвал служението, поръчано му от светите апостоли. Той умрял пред очите им, от техните ръце бил погребан и от тях оплакан. Някои обаче твърдят, че преди смъртта си той пострадал и бил украсен с мъченически венец.

Тропарь апостолам

глас 3

Апóстоли святíи,/ моли́те Мíлостиваго Бо́га,/ да
прегрешéний оставлéние// подáст душáм нáшим.

*(Перевод: Апостолы святыя, молителю милостивого Бога, да
подаст душам нашим прощение прегрешений.)*

Кондак, глас 1:

Диаconi честнии и самовидцы Слова, и сосуди избранныи явистесе веры, Никанор, Прохор, Пармен и Тимон, славнии: темже днесъ священную память вашу празднуем, в веселии сердца вас убожающе.

(Били сте честни дяconi и избрани съсъди на вярата, славни Никаноре, Прохоре, Пармене и Тимоне: затова днес празнуваме свещената ваша памет и с весело сърце ви облажаваме.)

В памет на светия мъченик Евстатий († ок. 316 г.)

Светият мъченик за Христа Евстатий служил във войската. Тъй като бил християнин, бил хванат и доведен при управителя на град Анкира Корнилий. На разпита той смело изповядвал Христа и заради това без пощада го били, след това пробили петите му, и като го завързали с връв, го влачили от град Анкира до река Сахка, при което управителят вървял след него и гледал. Накрая го сложили в сандък и го хвърлили в реката. В това време по Божие изволение се явил Господен ангел и изнесъл сандъка от реката на сухо място. Светецът се оказал жив, и докато бил в сандъка, пеел: "Който живее под покрива на Всевишния, той обитава под сянката на Всемогъщия". Като видял това, управителят се почувствал посрамен и като извадил меч си, убил себе си. Междувременно светият мъченик се помолил на Бога и се причастил с Божествените Тайни от ръцете на явилия се ангел. Божествените Тайни донесъл гълъб от небето. След това светият мъченик предал духа си в ръцете на Господа. Честните му мощи били погребани в град Анкира.

В памет на светия мъченик Акакий († ок. 321 г.)

Светият Христов мъченик Акакий пострадал по време на царуването на Ликий, на когото бил предаден за съд. Заради изповядването на Христа Ликий наредил да го окачат и да стържат тялото му, а след това го препратил към епарха Терентий. Епархът заповядал да го хвърлят в котел, пълен със смола и лой, но той останал съвършено невредим. Когато на епарха се наложило да замине за Апамея и Аполония, той наредил на свети Акакий да го последва. В един от тези градове го въвели в езически храм, но със силата на молитвата той разрушил всички идоли, намиращи се там. След това епархът го предал на съд на трибуна, по нареждането на когото отначало той бил много бит, след това се борил със зверове, а накрая бил хвърлен в пещ, но останал невредим. Като мислел, че пещта е студена, трибунът се приближил, за да се убеди в това, но сам изгорял и тялото му се превърнало на прах. След смъртта на трибуна светецът бил предаден за съд на Посидоний, който наредил да му сложат тежки окови и да го откарат в Милет, където той отново разрушил идолите. Заради това му отсекли главата, при което от раната му текли кръв и мляко. Един презвитер на име Леонтий погребал тялото му в град Синада.

Страдание на светия мъченик Юлиан (II в.)

По време на царуването на император Антонин езичниците принуждавали християните да принасят жертви на боговете. В противен случай те заплашвали християните с люти мъки и смърт. В провинция Кампания игемон тогава бил Флавиан, твърде жесток човек, който ненавиждал името Христово.

Игемонът Флавиан изпратил своите нечестиви слуги по цялата провинция, за да залавят всички срещнати християни и да ги водят в Атина, където се намирал по това време.

В това време в Кампания пристигнал от Далмация някакъв мъж, млад на години, но стар по поведение и християнска мъдрост, прекрасен по тяло, но още по-прекрасен с благодат и святост. Бил благороден по произход, но с още по-голямо благородство по вяра. Името на този мъж било Юлиан. Когато Юлиан минавал край град Анагния, случайно се натъкнал на воините на игемона. Юлиан ги приветствал с християнския поздрав, като казал:

- Мир вам, братя!

Воините, като се досетили по тези думи и по кроткото поведение на светеца, че е християнин, започнали да го разпитват: кой е, откъде е, как е името му, каква вяра изповядва?

Божият раб Юлиан, като желаел да пострада и умре за Христовото име, безстрашно отговарял:

- Аз съм християнин. Името ми е Юлиан. Произхождам от Далмация. Идвам в тези страни, като навсякъде увещавам хората да отхвърлят поклонението на идолите и да повярват в Единия истински Бог и в Неговия Син Господ Иисус Христос. Увещавам хората да почитат Тогова, за Когото проповядвам и заради Когото съм готов да положа живота си. - Воините много се удивили на мъжествения отговор на светеца и все пак го хванали, завързали го и го повели, като го удряли с палки и оръжие, говорейки:

- Да видим, доколко верни ще бъдат думите ти за това, че желаеш да умреш за Разпнатия!

Като понасял побоите, светецът се молел на Бога, просейки

сила да претърпи докрай страданията за светото Му име. И молитвата на свети Юлиан била чута от Бога, понеже слязъл глас, който го укрепявал и казвал:

- Не се бой, Юлиане! Ще бъда с тебе и ще ти дам сили и мъжество.

Тогава светият юноша принесъл благодарение на милосърдния Бог, след което бил отведен при игемона и по негово нареждане затворен в страшната тъмница, наричана "Студеният ров". В тази тъмница държали светеца седем дни без ядене и пиене, като мислели да го погубят с глад и жажда.

Бог не оставил Своя раб, но изпратил при него свят ангел. Окованикът Христов се наслаждавал от лицезрението и беседата с този ангел, приемайки небесна храна от ръцете му.

След седем дни игемонът излязъл на публичното съдилище (тук по-късно била построена църква в чест на Пречистата Богородица) и седнал като съдия в присъствието на множеството събран народ. След това заповядал да му представят мъченика за разпит. Когато светецът бил доведен, игемонът го запитал:

- Не е ли срамно за тебе, толкова красив и честен юноша, да се покланяш на малко известния Назарянин, разпънат на кръста? Не би ли било по-добре да се отречеш от тази лоша вяра? Поклони се на нашите богове, тогава царят ще бъде милостив към тебе.

Мъченикът отвърнал:

- Моята слава и похвала е разпнатият Христос, моят Бог. Аз не желая с нищо друго да се хваля, освен с Кръста на моя Господ. А за святата вяра, която ти наричаш лоша, аз съм готов да умира. Но твоите богове наистина са мерзки, понеже са бесове. Нека се срамуват от тях всички, които им се

покланят.

След тези думи на светеца игемонът се разярил и наредил да го бият по устата, а също и да го мъчат, като го разтягат на дърво за мъчения. Като приемал побоите, светецът се молил на Бога, говорейки така:

- На Тебе, Господи, се уповавам. С Твоята сила ме спаси. Ти си Бог мой, помощник мой, прибежище и избавител мой. Нека се засрамят всички, които се покланят на идоли и замислят да ми сторят зло. Към Тебе, Господи, викам: не ме предавай във властта на враговете ми.

И отново бил изпратен на светеца глас от небето, който го укрепявал и казвал:

- Не бой се! Подвизавай се мъжествено!

Тогава Христовият мъченик, като се обърнал към народа, казал:

- Слушайте, окаяни! Не се надявайте на боговете, които сами сте направили с ръцете си. Познайте Този Бог, Който създаде от нищо небето и земята.

Като увещавал народа с такива думи, свети Юлиан обърнал към Христа повече от тридесет мъже. След това бил отведен в тъмница.

На утрото на следващия ден светецът отново бил изведен в съдилището. Игемонът му казал следните думи:

- Бих искал да пощадя тебе, който не щади самия себе си и не иска да се поклони на непобедимите богове.

На тези думи светият мъченик отвърнал:

- Напразно ми говориш това. Ти вече не ще измениш мислите ми. Аз се покланям на Този Бог, на Когото са длъжни

да се поклонят всички. Той е сътворил небето и земята.

Игемонът Флавиан се разгневил от тези думи на светеца и заповядал да го повесят на дървото за мъчения и да го изтезават с побои и със стъргане с желязо. Но по силата на Бога, Който е дивен в Своите светии, ръцете на мъчителите отслабнали и заболели, така че те не само не могли да докоснат светеца, но въобще не могли нищо да направят.

Докато игемонът твърде много се удивлявал на всичко това, дошъл пратеник, известяващ, че храмът на техния бог, наричан Серапис, паднал, и идолът на бога заедно с другите идоли се превърнал на прах.

Игемонът и неговите бесовски слуги се изумили много от това известие и се преизпълнили със срам. Християните пък, намиращи се сред народа и изповядващи тайно святата вяра, се възраждали в душата си и прославили Христа Бога.

След това езичниците, които стоели наблизко, извикали на всеослушание:

- Да бъде погубен този влѣхв, колкото се може по-скоро!

Игемонът, преизпълнен с гняв и злоба, веднага се съгласил с искането на народа и предал мъченика на смърт, като изказал решението си със следните думи:

- Нареждаме да се отсече с меч главата на Юлиан, научен от християните на вълшебна хитрост, хулител на боговете, нарушител на царската заповед. Нареждаме да се посече на мястото, където се разруши храмът, за да отмъстим за безчестието, нанесено на нашите богове.

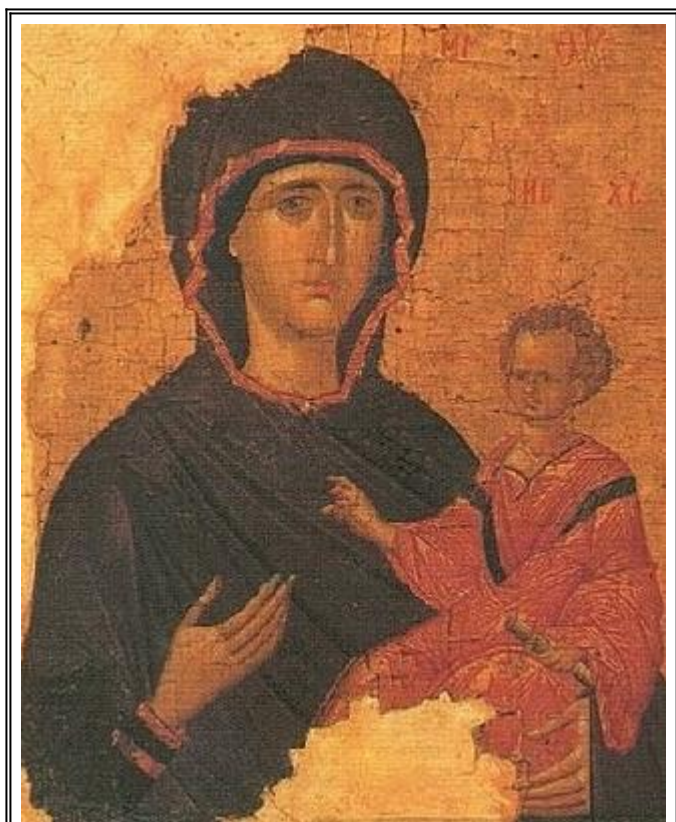
И повели светеца към това място.

Като дошли там, светецът преклонил колене и се помолил на Бога със следните думи:

- О, безкрайна Божия благодат! Благодаря Ти, Боже, за това, че сподоби мене, недостойния, с такава честна смърт, каквата е смъртта за Твоето свято име. Моля Те, умий ме с моята кръв, очисти ме от греховете ми и ме въведи в Твоето благословено Царство. Приеми духа ми в мир. Не забравяй с Твоето милосърдие и всички тези, които ще пожелаят за слава на Твоето пресвято име да почетат паметта на моето страдание.

След като светецът се помолил с тези думи, от небето се чул глас, потвърждаващ, че молитвата му е чута, и призоваващ светеца в горните селения. И той бил посечен. Святата душа на мъченика Юлиан, отделяйки се от плътта, се издигнала на небесата към Христа, нашия Бог, Който царува с Отца и Светия Дух, на Когото въздаваме слава сега и винаги, и в безкрайни векове. Амин.

Икона на Пресвета Богородица „Одигитрия”

Богородица "Одигитрия". Стара икона от Византия

ИКОНА БОЖИЕЙ МАТЕРИ, ИМЕНУЕМАЯ ОДИГИТРИЯ

Икона Божией Матери, именуемая "Одигитрия", что значит "Путеводительница", по Церковному преданию, была написана святым евангелистом Лукой во время земной жизни Пресвятой Богородицы. Из Антиохии святыня была перенесена в Иерусалим, а оттуда императрица Евдокия, супруга Аркадия, передала ее в Константинополь Пульхерии, сестре императора, которая поставила святую икону во Влахернском храме.

Тропарь Божией Матери пред иконой Ее «Одигитрия» глас 4

К Богородице прилежно ныне притецем,/ грешнии и смиреннии, и припадем,/ в покаянии зовуще из глубины души:/ Владычице, помози, на ны милосердовавши,/ потщися, погибам от множества прегрешений,/ не отврати Твоя рабы тщи,// Тя бо и едину надежду имамы.

(Перевод: К Богородице ныне усердно прибегнем мы, грешные и смиренные, и к Ней припадем, в покаянии взывая из глубины души: «Владычица, помоги, над нами сжалившись, поспеши, мы погибам от множества согрешений! Не отпусти Твоих рабов ни с чем: ибо в Тебе имеем мы единственную надежду!»)

Кондак Божией Матери пред иконой Ее «Одигитрия» глас 6

Предстательство христиан непостыдное,/ ходатайство ко Творцу непреложное,/ не презри грешных молений гласы,/ но предвари, яко Благая, на помощь нас, верно зовущих Ти:/

ускори на молитву и потщися на умоление, //
предстательствующи присно, Богородице, чтущих Тя.

*(Перевод: Защита христиан надежная, Ходатайство ко
Творцу неизменное! Молитвенных голосов грешников не
презри, но скоро приди, как Благая, на помощь нам, с верою
взывающим Тебе: «Поспеши с заступлением и ускорь
моление, Богородица, всегда защищая чтущих Тебя!»)*

Ин кондак Божией Матери пред иконой Ее «Одигитрия»

глас 6

Не имамы иныя помощи, / не имамы иныя надежды, / разве
Тебе, Владычице, / Ты нам помози, / на Тебе надеемся / и Тобою
хвалимся, / Твои бо есмы раби, / да не постыдимся.

*(Перевод: Не имеем иной помощи, не имеем иной надежды,
кроме Тебя, Владычица. Ты нам помоги: на Тебя надеемся и
Тобою хвалимся, ибо мы – Твои рабы; да не постыдимся!)*

{{_LINK1_}}